

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Ģimenes Lietas Un Mantojums](#) > [Laulības Un Reģistrētu Partnerību Mantiskās Sekas](#) [Laulāto Mantiskās Attiecības](#) > [Germany](#)

Laulāto mantiskās attiecības

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Vai šajā dalībvalstī laulāto mantiskās attiecības ir reglamentētas tiesību aktos? Kas tajos ir noteikts?

To, kuram pieder laulības laikā iegūts īpašums un kā šāds īpašums tiek sadalīts pēc laulības izbeigšanas, vienmēr nosaka ģimenes tiesībās paredzētās konkrētais mantisko attiecību regulējums. Laulības ietekmi uz īpašumtiesībām reglamentē noteikumi par laulāto mantiskajām attiecību regulējumu, kas paredzēti Vācijas Civilt kodeksā (*Bürgerliches Gesetzbuch — BGB*). *BGB* ir atzīti šādi laulāto mantisko attiecību regulējumi: līdzdalība laulāto mantas kopībā (*Zugewinnngemeinschaft*), mantas šķirtība (*Gütertrennung*) un līdzdalība laulāto mantas kopībā pēc izvēles (*Wahl-Zugewinnngemeinschaft*).

2 Kā laulātie var izveidot savas mantiskās attiecības? Kādas šajā gadījumā ir oficiālās prasības?

Ja vien laulātie nevienojas citādi, līdzdalība laulāto mantas kopībā ir spēkā, noslēdzot notariāli apliecinātu laulības līgumu. Līdzdalība laulāto mantas kopībā nozīmē īpašuma nošķiršanu laulības laikā un, beidzoties mantiskajām attiecībām, laulības laikā gūtais mantas pieaugums tiek vienlīdzīgi sadalīts.

Turpretī par mantas šķirtību laulātajiem ir jāvienojas, noslēdzot notariāli apliecinātu līgumu. Mantas šķirtība nozīmē laulātajiem piederošās mantas pilnīgu nošķiršanu bez laulības laikā gūtā mantas pieauguma vienlīdzīgas sadales, laulībai izbeidzoties. Katrs laulātais patur savu mantu, ko tas ieguvis pirms laulības un tās laikā. Mantas šķirtība var pastāvēt arī bez skaidri noslēgta līguma starp laulātajiem, piemēram, ja mantiskās attiecības tiek atceltas vai izslēgtas saskaņā ar laulības līgumu, vienlaikus nevienojoties par citu mantisko attiecību regulējumu.

Tāpat arī par mantas kopību laulātajiem jāvienojas, noslēdzot notariāli apliecinātu līgumu. Saskaņā ar mantas kopības regulējumu manta, kas piederējusi pirms laulības, un manta, kas iegūta laulības laikā, parasti kļūst par pāra kopīpašumu (*Gesamtgut — kopīgi piederošs īpašums*). Turklāt laulātajiem var piederēt katram atsevišķs īpašums (*Sondergut*), kas nav laulāto kopīpašuma daļa. Tās ir lietas, ko nevar nodot tiesiskos darījumos, piemēram, neapķīlājami prasījumi vai daļa partnersabiedrībā. Visbeidzot, katrs laulātais var paturēt konkrētas lietas kā atsevišķu mantu. Laulātie var arī izvēlēties īpašu mantas kopības veidu, proti, iegūtās mantas kopības režīmu (*Errungenschaftsgemeinschaft*). Šajā nolūkā viņiem ir laulības līgumā jānorāda, ka visa manta, kas iegūta pirms laulības, ir uzskatāma par savā īpašumā paturētu mantu (*Vorbehaltsgut*).

Līdzdalība laulāto mantas kopībā pēc izvēles ir Francijas un Vācijas radīts mantisko attiecību regulējums, kurš izveidots, lai novērstu iespējamās problēmas tiesiskajās attiecībās starp Francijas valstspiederīgo un Vācijas valstspiederīgo, ko var radīt laulāto mantisko attiecību regulējuma atšķirības. Ja laulātie izvēlas šā veida mantisko attiecību regulējumu, viņu manta laulības laikā paliek nošķirta, kā tas ir gadījumā, kad piemēro Vācijas regulējumu — līdzdalību laulāto mantas kopībā. Tikai izbeidzoties mantiskajām attiecībām, pāra mantas vērtības pieaugums tiek vienlīdzīgi sadalīts starp abiem laulātajiem. Lai gan līdzdalība laulāto mantas kopībā pēc izvēles satur a ziņā ir līdzīga Vācijā piemērojamajai līdzdalībai laulāto mantas kopībā, tai ir vairākas īpašas iezīmes, ko nosaka Francijas regulējums. Piemēram, iegūtās mantas pieauguma vienlīdzīgā sadalē neņem vērā

kompensāciju par sāpēm un ciešanām un nejaušus nekustamā īpašuma vērtības palielinājumus (piemēram, ja vērtība pieaugusi zemes gabalam, tā zonējumu nosakot par apbūves teritoriju).

3 Vai pastāv ierobežojumi laulāto mantisko attiecību izveides brīvībai?

Ja laulātie uzskata, ka tiesību aktos noteiktais mantisko attiecību regulējums — līdzdalība laulāto mantas kopībā — nav piemērots viņu laulībai, viņi var noslēgt notāra apliecinātu laulības līgumu. Šādā līgumā viņi var vienoties par mantas šķirtību vai par mantas kopību vai noteikt citu mantisko attiecību regulējumu, kas atšķiras no tiesību aktos paredzētās kārtības. Līgumā var arī precizēt kārtību attiecībā uz pensiju sadali vai uzturlīdzekļiem.

Tomēr, noslēdzot laulības līgumu, jāraugās, lai izvēlētais regulējums būtu faktiski spēkā esošs. Piemēram, ja laulības līgums ir vienpusēji neizdevīgs vienam no laulātajiem un pastāv konkrēti citi apstākļi, līgumu var uzskatīt par tādu, kas ir pretrunā vispārpieņemtajiem morāles principiem, un attiecīgi par spēkā neesošu. Šādā gadījumā turpina piemērot tiesību aktu noteikumus, kas teorētiski ar laulības līgumu ir izslēgti. Judikatūra šajā jautājumā ir ļoti daudzveidīga. To, vai kārtība patiešām ir pretrunā vispārpieņemtajiem morāles principiem un tāpēc nav spēkā un vai tā būtu jāpielāgo, galu galā var noteikt tikai katrā individuālā gadījumā.

4 Kādas ir laulības šķiršanas, atšķiršanas vai laulāto mantisko attiecību anulēšanas juridiskās sekas?

Saskaņā ar tiesību aktos noteikto mantisko attiecību regulējumu — līdzdalību laulāto mantas kopībā — iegūtās mantas pieauguma vienlīdzīga sadale notiek, ja laulāto mantiskās attiecības tiek izbeigtas (piemēram, viena laulātā nāves gadījumā, laulības šķiršanas gadījumā vai pamatojoties uz līgumisku vienošanos par citu mantisko attiecību regulējuma veidu). Iegūtās mantas pieauguma vienlīdzīga sadale nozīmē, ka laulātajam, kurš laulības laikā ieguvis vairāk mantas nekā otrs laulātais, ir jākompensē naudā otram laulātajam puse no iegūtās mantas vērtības starpības.

Saskaņā ar mantas kopības regulējumu laulības šķiršanas gadījumā kopīpašums tiek sadalīts pēc visu saistību nokārtošanas. Katram laulātajam parasti ir tiesības uz pusi no palikušā īpašuma vērtības. Turpretī, ja laulātie ir vienojušies par mantas šķirtību, pēc laulāto mantisko attiecību izbeigšanas mantas pieauguma vienlīdzīga sadale nenotiek, jo abu laulāto manta ir pilnībā nošķirta.

Tiesības uz uzturlīdzekļiem nav atkarīgas no laulāto mantiskajām attiecībām. Ja laulātie dzīvo atsevišķi, bet nav šķīruši laulību, laulātais, kuram ir tāda vajadzība, parasti ir tiesīgs saņemt uzturlīdzekļus no ekonomiski darbaspējīgā laulātā. Uzturlīdzekļu prasījums ir spēkā tikai tik ilgi, līdz laulība tiek šķirta. Tomēr arī pēc laulības šķiršanas laulātajam, kuram ir tāda vajadzība, konkrētos apstākļos var būt iespēja pieprasīt uzturlīdzekļus, ko maksā pēc laulības izbeigšanas. Tiesību aktos ir atzītas tiesības uz uzturlīdzekļiem šādos gadījumos: uzturlīdzekļi bērnu aprūpei, uzturlīdzekļi vecuma, slimības vai nespējīguma dēļ, uzturlīdzekļi bezdarba dēļ, papildu uzturlīdzekļi, uzturlīdzekļi izglītības ieguves, tālākapmācības un pārkvalifikācijas laikā un uzturlīdzekļi līdztiesības apsvērumu dēļ.

Ja ir pamats laulības atzīšanai par neesošu, atsevišķos gadījumos var būt tiesības saņemt kompensāciju un uzturlīdzekļus pat pēc laulības atzīšanas par neesošu.

5 Kādas sekas laulāto mantiskajās attiecībās ir viena laulātā nāvei?

Ja tiek piemērota līdzdalība laulāto mantas kopībā, viena laulātā nāves gadījumā iegūtās mantas pieauguma vienlīdzīga sadale notiek šādi: par nemainīgu daļu — vienu ceturtdaļu — palielinot likumisko mantojuma daļu (*gesetzlicher Erbteil*), neatkarīgi no tā, vai mirušais laulātais faktiski bija ieguvis kādu mantu laulības laikā. Ja pārdzīvojušais laulātais nav mantinieks vai noraida mantojumu, viņš var pieprasīt faktiski iegūtās mantas pieauguma vienlīdzīgu sadali un arī pieprasīt minimālo neatņemamo daļu (*kleiner Pflichtteil*). Šo minimālo neatņemamo daļu aprēķina, pamatojoties uz likumisko mantojuma daļu, bet neņemot vērā iegūtās mantas vērtības ceturtdaļu.

Ja laulātie bija vienojušies par mantas šķirtību, laulības beigās iegūtās mantas pieauguma vienlīdzīga sadale, palielinot mantojumu par vienu ceturtdaļu, nenotiek. Piemēro vispārpieņemamo mantošanas kārtību.

Saskaņā ar mantas kopības regulējumu mantojums ietver pusi no kopīpašuma, savā īpašumā paturēto mantu un mirušā laulātā nošķirto īpašumu. Pārdzīvojušā laulātā mantojuma daļu nosaka saskaņā ar vispārējiem noteikumiem.

6 Kura iestāde ir kompetenta lemt lietā saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām?

Jautājumi, kas saistīti ar īpašuma tiesībām, t. i., tiesas procesi, kas saistīti ar prasījumiem, kuru pamatā ir laulāto mantiskās attiecības, jo īpaši laulāto iegūtās mantas palielinājuma vienlīdzīga sadale, ir ģimenes lietu tiesas kompetencē.

7 Kādas ir laulāto mantisko attiecību sekas attiecībā uz tiesiskajām attiecībām starp vienu laulāto un trešām personām?

Laulāta persona parasti ir atbildīga tikai par saviem parādiem un tikai ar savu mantu. Minētais neattiecas uz darījumiem, ko veic, lai saprātīgā apmērā apmierinātu ģimenes ikdienas vajadzības.

Tomēr līdzdalības laulāto mantas kopībā regulējums paredz izņēmumus attiecībā uz principu, ka laulātais var brīvi rīkoties ar savu mantu. Ja viens no laulātajiem vēlas atsavināt visu vai gandrīz visu savu mantu (to pārdot, atdāvināt u. tml.), tam ir jāsaņem otra laulātā piekrišana. Tas pats attiecas uz gadījumu, kad laulāta persona vēlas atsavināt priekšmetus, kas pieder tikai šai personai, bet ir daļa no laulātā pāra mājsaimniecības.

Turpretī mantas šķirtības gadījumā katrs laulātais var bez ierobežojumiem rīkoties ar visiem saviem aktīviem un tam nav jāsaņem otra laulātā piekrišana, lai atsavinātu priekšmetus, kas ir daļa no mājsaimniecības.

Ja laulātie ir vienojušies par mantas kopību, viņi savu kopējo mantu parasti pārvalda kopīgi, ja vien laulības līgumā nav noteikts, ka par mantas pārvaldību atbild viens laulātais. Kopīpašumu var izmantot tikai tādu saistību izpildei, kas izriet no tiesiska darījuma, kurā laulātais iesaistījies laikā, kad bija spēkā mantas kopība, un kuram otrs laulātais ir devis piekrišanu vai kurš attiecībā uz kopīpašumu ir spēkā pat bez otra laulātā piekrišanas.

8 Īss procedūras apraksts — laulāto īpašuma sadalīšana, tai skaitā nodalīšana, izdalīšana vai atbrīvošanās no tā šajā dalībvalstī.

Laulāto kopīgo mājokli un mājsaimniecības priekšmetus var sadalīt, kad laulātie sāk dzīvot atsevišķi vai pēc laulības šķiršanas. Ja kopīpašuma tiesības ir radušās citādi un ja laulātie nespēj vienoties, attiecīgo priekšmetu izsola un gūtos ieņēmumus sadala.

9 Kāda ir procedūra un dokumenti vai informācija, kas parasti nepieciešama nekustamā īpašuma reģistrācijai?

Ja laulātie savas mantiskās attiecības nodibina kā mantas kopību, viņiem jāiesniedz notāra apliecinātais laulības līgums zemesgrāmatai un jāiesniedz pieteikums par zemesgrāmatas ieraksta labošanu. Visos citos gadījumos, t. i., ja laulātie neizvēlas laulāto mantas kopību, zemesgrāmatas ieraksta labojums nav nepieciešams.

Lapa atjaunināta: 04/11/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.